

BANSKOBYSTRICKÝ
SAMOSPRÁVNY KRAJ

Knižnica v ére AI

Funguje to a my vám ukážeme ako!

Príklad dobrej praxe z Verejnej knižnice Mikuláša Kováča

G Riešenia

Google Cloud
Partner

VEREJNÁ •

KNIŽNICA

MIKULÁŠA

• KOVÁČA

Pre toho, kto sa už ponáhľa...

Ako je to s vami?

AI - hrozba alebo príležitosť?

Začiatok

... ako to bolo v našej knižnici
pred 2,5 rokmi...

Google Workspace

Next steps

Presenters need to figure out ordering: @

PEOPLE

- **Haley Hill**
hayhaley@company.com
- **Gonzalo Ricci**
gonricci@company.com
- **Lila Cole**
lilacole@company.com

FILES

- **HomeWorld Q4 Revenue**
- **Client list [Partial]**

FOTO: VKMK

Benefity

...pre knihovníkov

- ❖ Zjednodušená spolupráca.
- ❖ Zvýšená produktivita.
- ❖ Flexibilná práca.
- ❖ Moderné prostredie.

Benefity

...pre kolektív

Pracujme menej,
stihnime viac.

Benefity

...pre knižnicu

- ❖ Úspora času a zdrojov.
- ❖ Zníženie nákladov na IT.
- ❖ Náklady na licencie:

0 €

Pokračovanie

... ako to bolo v našej knižnici tento rok...

AI -

umelá inteligencia

FOTO: VKMK

Váš spoľahlivý partner pre
Google Workspace

- konzultácie
- komplexná podpora
- školenia

Google Cloud
Partner

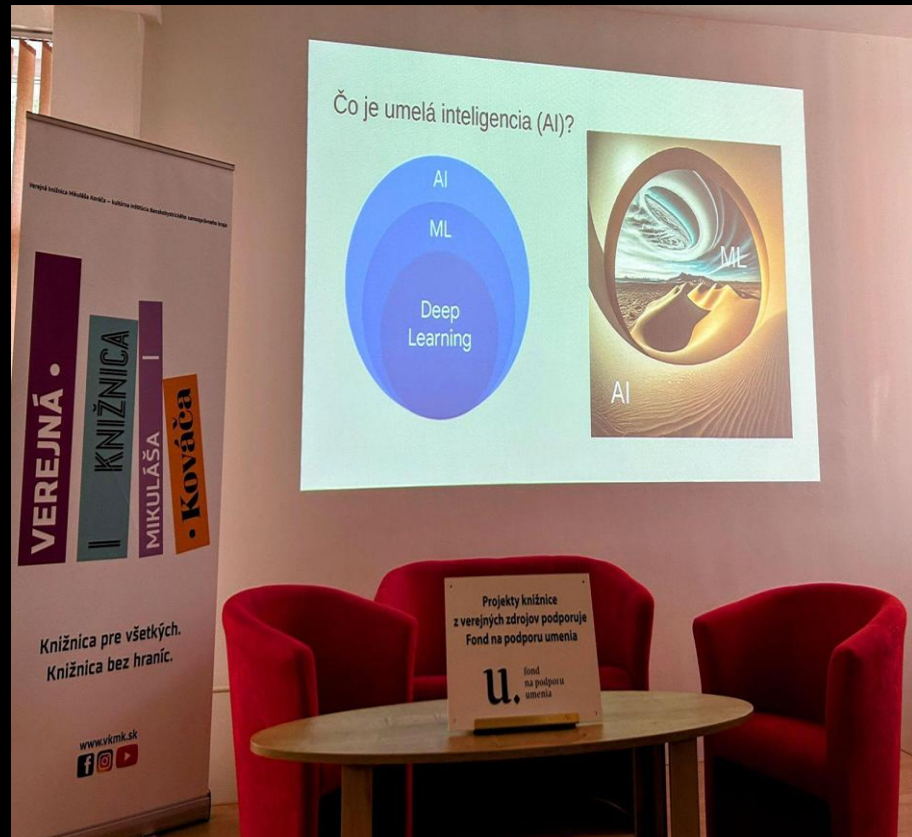

FOTO: VKMK

Využitie AI na zefektívnenie každodennej práce v knižnici

Benefity

...pre knihovníkov

- ❖ Bibliograf
- ❖ Akvizítorka
- ❖ Knihovnička
- ❖ Knihovnička - grafička
- ❖ Knihovnička - knižničná pedagogička

Benefity

...pre manažérky knižnice

- ❖ Marketingová manažérka
- ❖ Projektová manažérka
- ❖ Metodička
- ❖ Vedúca ekonomiky
- ❖ Vedúca odborného odd.
- ❖ Riaditeľka

Konkrétne príklady praxe na jednotlivých pracovných pozíciách

Informácie

vyhľadávanie na internete

- ❖ Vyhľadanie **konkrétnych produktov** – info o úhrade diaľničných známok v ČR.
- ❖ **Zoznamy škôl a škôlok** v okolí.
- ❖ Info o programoch NIVAM.
- ❖ Knihy s inšpiratívnymi dievčenskými hrdinkami.
- ❖ Identifikácia **objektov na obrázkoch**.
- ❖ AI môže poskytnúť informácie o knihách, napr. pre ktorých čitateľov **by kniha bola vhodná**.

príklad praxe

Gemini

- **Oblasť v Banskej Bystrici:** Zaujima vas konkretna mestska cast (napr. Kudiova, Sásová) alebo širšie okolie Banskej Bystrice?
- **Špecifické kritériá:** Máte záujem o školy s určitým zameraním (napr. jazykové, športové, umelecké) alebo s nejakým konkrétnym programom (napr. inkluzívne vzdelávanie)?

Možnosti vyhľadávania:

Akonáhle mi poskytnete viac informácií, môžem vám odporučiť nasledujúce zdroje:

- **Webové stránky mesta Banská Bystrica:**
 - **Základné školy:** <https://www.banskabystrica.sk/zivot-v-meste/skolstvo/zakladne-skoly/>
 - **Stredné školy:** <https://www.banskabystrica.sk/zivot-v-meste/skolstvo/stredne-skoly/>
 - Tu nájdete zoznamy škôl zriadených mestom, informácie o zápise a školských obvodoch.
- **Zoznam.sk:**

Opýtať sa Gemini

Obsah

jeho tvorba

- ❖ Preformulovanie **názvov newsletterov** a ich **obsahu**.
- ❖ **Oslovovacie emaily** pre rôzne cieľové skupiny.
- ❖ **Scenáre podujatí**.
- ❖ **Anotácie** pre bibliografické záznamy, články a knihy.
- ❖ **Recenzie kníh**.
- ❖ Texty pre **sociálne siete** a **tlačové správy**.

Obsah

jeho úprava

- ❖ Úprava PDF **dokumentov**.
- ❖ **Preklad** textov do rôznych jazykov.
- ❖ Zmena **sloganov**.
- ❖ **Usporiadanie** zoznamov.
- ❖ **Zhrnutie** obsahu knihy.
- ❖ Práca s textom **projektov**.

príklad praxe

The screenshot shows the DeepL Translator web interface. The top navigation bar includes the DeepL logo, a 'Translator' dropdown menu, and links for 'Products', 'Solutions', 'Pricing', and 'Apps'. The main content area is split into two columns. The left column contains the original Slovak text, and the right column contains the English translation. The text discusses a collective bargaining agreement between a public library and a trade union.

ZAPISNICA

z 1. kola kolektívneho vyjednávania medzi Verejnou knižnicou Mikuláša Kováča (ďalej len VKMK) a Základnou organizáciou Odborového zväzu pracovníkov knižníc SR (ďalej len ZO OZPK SR) konaného dňa 02. 01. 2023 na ul. Švantnerova č. 18, Banská Bystrica

Za stranu zamestnávateľa VKMK bola prítomná ZO OZPK SR zastupovala jej predsedníčka | Do doby uzatvorenia novej Kolektívnej zmluvy na rok 2023 bola platná Kolektívna zmluva na rok 2022.

V súvislosti s podpísaním Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na rok 2023 dňa 13. 7. 2022 obe zúčastnené strany prerokovali nové možnosti pracovných podmienok v prospech zamestnancov organizácie. Odborová organizácia pri VKMK navrhla pridať nové podmienky do Kolektívnej zmluvy pre rok 2023:

Práca nadčas bude nariaďovaná v rozsahu podľa § 97 ZP. Zamestnávateľ so zamestnancom sa prioritne dohodnú na čerpaní náhradného voľna za prácu nadčas (za hodinu práce nadčas hodina náhradného voľna), výnimočne, v odôvodnených prípadoch sa dohodnú na finančnej náhrade.

Základná stupnica platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme sa zvýši od 1. januára 2023 o 7 %, a od 1. septembra 2023 o ďalších 10 %.

Zmluvné strany sa zaväzujú, že zvýšenie platových taríf v zmysle tohto bodu alebo prípadnej zmeny zákona o odmeňovaní nebude mať nepriaznivý vplyv na výšku ostatných zložiek funkčných plátov, ktoré boli zamestnancom priznané.

RECORD

of the 1st round of collective bargaining between the Mikuláš Kováč Public Library (hereinafter referred to as the Library) and the Basic Organisation of the Trade Union of Library Workers of the SR (hereinafter referred to as ZO OZPK SR) held on 02. 01. 2023 at ul. Švantnerova No. 18, Banská Bystrica

On behalf of the employer VKMK was present ZO OZPK SR representative chairwoman Until the conclusion of a new Collective Agreement for 2023, the Collective Agreement for 2022.

In connection with the signing of the higher-level Collective Agreement for employees for 2023 on 13 July 2022, the two parties discussed new conditions for the benefit of the organisation's employees. The trade union proposed to add new conditions to the Collective Agreement for 2023:

Overtime work will be ordered within the scope of Section 97 of the Labour Code. The employer and the employee shall agree on the use of compensatory time off for overtime work as a priority (one hour of compensatory time off per hour of overtime work), exceptionally, in justified cases, they shall agree on financial compensation.

The basic salary scale for public service employees will be increased by 7% from 1 January 2023 and by a further 10% from 1 September 2023. The increase in salary scales pursuant to this point or any change to the Labour Act will not adversely affect the level of the other components of the remuneration awarded to employees.

The two parties have negotiated a policy on the establishment and

Vizuálny obsah

- ❖ Umožňuje tvorbu obrázkov a fotografií.
- ❖ AI vie navrhnúť farebné schémy pre plagáty.
- ❖ Písanie popisov k fotografiám.

príklad
praxe

Ako si udržiavať kognitívne zdravie?

*Tipy na posilňovanie mentálneho zdravia
a zvyšovania šancí na kvalitné starnutie*

- pre seniorov
- pobočka Centrum, F. Švantnera 18
- 13. 11. (streda) o 14:00 hod.
- 048/ 415 37 84, svantnerova@vkmk.sk
- zadarmo

*Pre dospelých 55+ a seniorov.
Zmena programu vyhradená.*

www.vkmk.sk

Organizácia

plánovanie podujatí

- ❖ Plánovanie spolupráce s inými inštitúciami.
- ❖ AI dokáže vygenerovať vekové rozpätie detí pre rôzne účely.
- ❖ Generovanie nápadov na témy a aktivity.
- ❖ Vytváranie scenárov.
- ❖ Príprava príhovorov.
- ❖ Vymýšľanie názvov podujatí.
- ❖ Hľadanie inšpiratívnych materiálov a hier.

Špeciálne zadania

sme knižnica pre všetkých

- ❖ Navrhovanie **aktivít** s nevidiacimi, slabozrakými nepočujúcimi.
- ❖ Upozornenie na obmedzenia a možné **riziká** počas podujatia pre ľudí, deti s handicapom.

príklad praxe

Gemini

1. Úvod (10 minút):

- **Vítanie detí:** Privítanie detí v príjemnom prostredí, vytvorenie uvoľnenej atmosféry.
- **Predstavenie Osmijanka:** Ukázanie knihy s Osmijankom, krátke rozprávanie o jeho dobrodružstvách.
- **Motivácia:** Vysvetlenie, že dnes sa budeme hrať s rozprávkami a spoznáme nových kamarátov.

2. Rozprávková cesta (15 minút):

- **Hra na cestu:** Deti sa stanú cestovateľmi a vydajú sa na cestu do rozprávkovej krajiny.
- **Prekonávanie prekážok:** Deti prekonávajú rôzne prekážky (napr. preliezajú pod stoličkou, chodia po vyznačenej čiare), ktoré symbolizujú cestu do rozprávkovej krajiny.
- **Stretnutie s rozprávkovými postavami:** Po ceste sa deti stretávajú s rôznymi rozprávkovými postavami (napr. čarodejník, princezná), ktoré im kladú jednoduché otázky alebo úlohy.

Komunikácia

- ❖ Zjednodušuje tvorbu emailov a SMS správ.
- ❖ Tvorí marketingové kampane.
- ❖ Môže pomôcť s tvorbou textov na sociálne siete, tlačových správ.
- ❖ AI môže pomôcť s tvorbou formulárov, pokynov, smerníc.

príklad praxe

Gemini

vytvor krátke a výstižné vety riaditeľky knižnice, ktorá v tlačovej správe informuje o to, že knižnica je otvorená aj pre ľudí s aspergerovým syndrómom a autizmom. Rovnako chceme touto témou priblížiť život týchto rodín všeobecnej verejnosti.

Tu je niekoľko možností krátkych a výstižných viet, ktoré by mohla riaditeľka knižnice použiť v tlačovej správe:

Možnosti pre úvod:

- "Naša knižnica je otvorená pre všetkých, vrátane ľudí s autistickým spektrom. Veríme, že knihy a príjemné prostredie môžu byť pre nich obohacujúcim zážitkom."
- "Radi by sme zdôraznili, že knižnica je miestom pre všetkých. Tvoríme priestor, kde sa budú cítiť vítaní aj ľudia s Aspergerovým syndrómom a autizmom."
- "S radosťou oznamujeme, že naše dvere sú otvorené aj pre rodiny s deťmi s autistickým spektrom. Chceme im ponúknuť miesto, kde sa budú cítiť prijatí a kde budú môcť spoločne objavovať čaro kníh."

Možnosti pre strednú časť, kde by ste chceli priblížiť život týchto rodín:

- "Chceme, aby verejnosť lepšie pochopila potreby a záujmy ľudí s autistickým spektrom a ich rodín. Veríme, že spoločne môžeme vytvoriť inkluzívnejšie prostredie pre všetkých."
- "Knihy môžu byť pre deti s autizmom nielen zdrojom informácií, ale aj prostriedkom na rozvoj fantázie a emócií. Chceme im ponúknuť možnosť objavovať svet kníh v bezpečnom a podporujúcom prostredí."
- "Chceme ukázať, že aj napriek odlišnostiam sú deti s autizmom plnohodnotnými

Opýtať sa Gemini

Ekonomika

- ❖ Trendy
- ❖ Logika spracovania výstupov
- ❖ Ukazovatele
- ❖ Efektívne hospodárenie

Manažment

AI súčasť dennodennej praxe

- ❖ Plánovanie
- ❖ Riadenie
- ❖ Organizovanie
- ❖ Kontrola
- ❖ Informovanie

príklad praxe

The screenshot shows the NotebookLM interface. On the left, there is a sidebar with the title "NotebookLM" and a list of sources under "Zdroje". One source is visible: "ZZ_2001_311_202408...". The main area is titled "Untitled notebook" and contains a generated text block. At the top right of the main area, there are icons for "Nastavenia" (Settings) and "Zdieľať" (Share), along with a user profile icon. A search bar at the top right contains the text "Charakterizujte práva mladistvých zamestnancov podľa uvedeného zákona." Below the search bar, the generated text is displayed in a white box with a light gray border. The text discusses the rights of young employees according to the law, mentioning specific provisions like preparation for work, protection from excessive overtime, and prohibition of night work. At the bottom of the main area, there are two input fields for follow-up questions: "Popište podmienky ukončenia pracovného pomeru výpoveďou." and "Aké sú práva zamestnancov ohľadom informácií o zamestnávateľovi?". A "Vysvetlite" (Explain) button is also present.

≡ NotebookLM

Untitled notebook

Nastavenia Zdieľať

Zdroje +

Vybrať všetky zdroje ✓

ZZ_2001_311_202408... ✓

Charakterizujte práva mladistvých zamestnancov podľa uvedeného zákona. ✕

Práva mladistvých zamestnancov

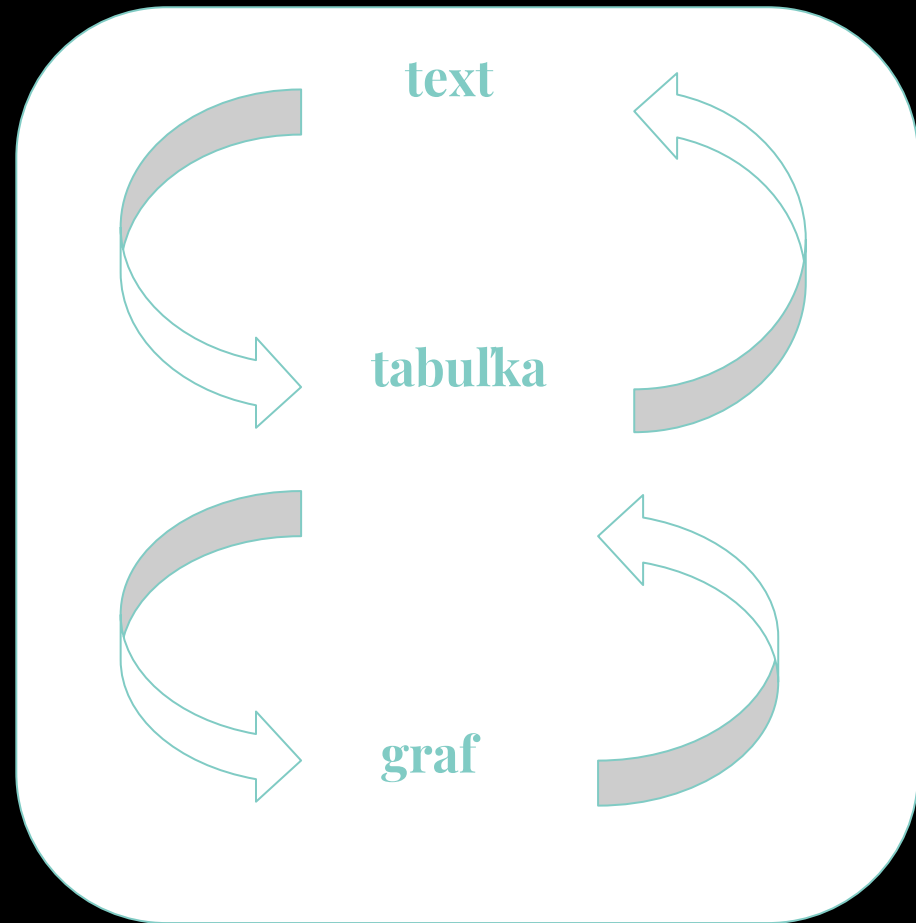
Zákon ukladá zamestnávateľom povinnosť utvárať priaznivé pracovné podmienky pre mladistvých zamestnancov, ktoré im umožnia všestranný rozvoj ich telesných a duševných schopností ¹. Zamestnávateľ je povinný pri riešení dôležitých otázok týkajúcich sa mladistvých úzko spolupracovať s ich zákonnými zástupcami ¹. Okrem všeobecných práv zamestnancov, zákon definuje aj špecifické práva mladistvých zamestnancov:

- **Právo na prípravu na povolanie:** Mladiství zamestnanci majú právo na prípravu na povolanie a na také pracovné podmienky, ktoré umožňujú rozvoj ich telesných a duševných schopností ².
- **Ochrana pred neprímeraným odmeňovaním:** Zamestnávateľ nesmie používať spôsob odmeňovania, ktorý by pri zvyšovaní výkonov viedol k ohrozeniu bezpečnosti a zdravia mladistvých zamestnancov ³.
- **Právo na inú prácu:** Ak zamestnávateľ nemôže zamestnávať mladistvého na práci, na ktorú získal kvalifikáciu (z dôvodu zákazu alebo ohrozenia zdravia), je povinný mu poskytnúť inú prímeranú prácu zodpovedajúcu jeho kvalifikácii ³.
- **Zákaz niektorých prác:** Mladiství zamestnanci nemôžu byť zamestnávaní na prácach pod zemou, na prácach, ktoré sú pre nich vzhľadom na ich vek neprímerané, nebezpečné alebo zdraviu škodlivé, a na prácach, pri ktorých sú vystavení zvýšenému riziku úrazu, alebo by mohli ohroziť bezpečnosť a zdravie iných osôb ⁴. Konkrétny zoznam zakázaných prác a pracovísk

Popište podmienky ukončenia pracovného pomeru výpoveďou. Aké sú práva zamestnancov ohľadom informácií o zamestnávateľovi? Vysvetlite p ➔

Manažment

tvorba výstupov

Hlavné nevýhody používania AI nástrojov pre prácu knihovníkov vo VKMK

Obmedzenia AI

...v súčasnosti

- ❖ Obmedzená znalosť slovenského jazyka.
- ❖ Zložitosť používania a formulácia promptov.
- ❖ Nedokonalosť výstupov.
- ❖ Potreba kontroly.
- ❖ Etické otázky.
- ❖ Ochrana osobných údajov.

Hlavné výhody používania AI nástrojov pre prácu knihovníkov vo VKMK

Benefits AI

...pre knihovníkov

- ❖ Zefektívnenie práce.
- ❖ Úspora času.
- ❖ Zvýšenie kvality služieb.
- ❖ Inšpirácia a kreativita.

Pokračovanie

... ako to máme v našej knižnici
naplánované...

❖ Neustále zlepšovanie

❖ AI + GW

❖ Zdieľanie skúseností

**BANSKOBYSŤRICKÝ
SAMOSPRAVNÝ KRAJ**

Ďakujem za láskavý súhlas s použitím podkladov partnerovi knižnice:

G Riešenia

Google Cloud
Partner

Fotky sú majetkom VKMK. Foto Iveta Babjaková: ©Vladimír Veverka
Na konferencii boli odprezentované osobné skúsenosti pracovníkov VKMK
s používaním AI v mesiacoch september - november 2024.
Pri príprave prezentácie boli použité nástroje AI.

VEREJNÁ •

I KNIŽNICA

MIKULÁŠA

• Kováča

Mgr. Iveta BABJAKOVÁ
riaditeľka

Verejná knižnica Mikuláša Kováča

Jilemnického 1710/48, Banská Bystrica

email: iveta.babjakova@vkmk.sk

mobil: 0915 77 40 53

Ďakujem za pozornosť.

